

Bemærkninger til de enkelte paragraffer.

Til § 1.

Den ændrede formulering af 1. stykke er en følge af forslaget om den ændrede struktur. Allerede i gældende lov omfatter folkeskolens begreb udover klasserne for børn i den undervisningspligtige alder også „de mellemskoleklasser, der slutter sig hertil“ — og det tilføjes, at der til folkeskolen kan være „knyttet andre eksamensklasser eller eksamensfri klasse“.

I forslaget tænkes folkeskolen opbygget som en 7-årig hovedskole og en dertil knyttet eksamensafdeling (jfr. § 17), kaldet realafdelingen. Men da forslaget ønsker at beholde den nugældende mulighed for at oprette undervisning i et 8. skoleår (jfr. § 2), og da man ikke har villet udelukke den nugældende, men sjældent benyttede mulighed for at indrette et 9. skoleår (nu kaldt 4. kl. i eksamensfri mellemskole), har man fundet det rimeligt at formulere stk. 1 så bredt som her foreslået, idet den nærmere definition af, hvilke klasser der kan være tale om, må søges i § 2.

Hermed inddrages altså hele realafdelingen, der både omfatter børn i den undervisningspligtige alder og børn udover denne, under folkeskolens begreb.

Stk. 2 og 3 overtages uændret fra den gældende lov.

Til § 2.

I den gældende folkeskolelovs § 2, stk. 1, gives bestemmelse om opbygningen af folkeskolen i en købstad, i stk. 2, om opbygningen af folkeskolen på landet, hvortil der er føjet bestemmelser om indretning af en fortsættelsesklasse og kursus til almindelig forberedelseseksamen.

Ud fra den principielle betragtning, at folkeskolen i købstaden og på landet bør være opbygget ens, har man affattet stk. 1 som gældende overalt. Der er intet i vejen for, at skoler med mindre børnetal kan samle flere årgange af børn i samme klasse (jfr. §§ 10, 11 og 15), ligesom lokale behov kan præge skolens opbygning. Man har ønsket at forlade den gældende lovs skelen mellem købstadens altid „delte“ skole og landets ofte „udelte“ skole. Den gældende lovs § 2, stk. 4, om købstadernes landdistrikter bliver hermed overflødiggjort.

Med hensyn til navnene „folkeskolen“, der består af „hovedskole“ og „realafdeling“, henvises til de bemærkninger, der er anført tidligere til forslaget i almindelighed.

Bestemmelsen om en klasse for 8. årgang svarer

til bestemmelser i den gældende lovs § 2, stk. 2, og § 3, stk. 1.

Stk. 2 svarer til den gældende lovs § 2, stk. 5.

Stk. 3 svarer til den gældende lovs § 4. Man har ved formuleringen tilsigtet at give størst mulig rummelighed. Det må forventes, at udviklingen på landet vil gå i retning af stadig stærkere centralisering, i hvert fald hvad angår særundervisning, indrettelse af realafdeling og evt. 8. klasse. I mange tilfælde vil et sådant samarbejde mellem flere kommuner være den eneste mulighed for at oprette den nævnte videregående undervisning.

Stk. 4 indeholder en ny bestemmelse, der tilsigter at understrege forældrenes indflydelse på skolevæsenets ordning. Det kan ofte for et skoledistrikts beboere være af stor betydning at bevare deres skole, mens beboerne i de øvrige skoledistrikter i kommunen måske ikke tillægger sagen samme betydning, og man har ment, at når den altovervejende del af beboerne i et skoledistrikt ønskede skolen bevaret, burde den ikke kunne nedlægges mod deres ønske. I formuleringen har man derfor sat tallet så højt som 80 pct. af dem, der har ret til at deltage i kommunalvalg.

Denne bestemmelse fritager naturligvis ikke skolen for at være indrettet efter lovens bestemmelser, jfr. f. eks. §§ 53, 56 m. fl.

Stk. 5 svarer til nugældende ordning. Man foreslår, at alle skoler med realafdeling skal være ordnet som købstadskole. Dette vil være nødvendigt af hensyn til eksamensretten. Skoler i købstæder vil naturligvis være underkastet de for købstadskoler gældende regler, alene fordi de er købstadskoler. Skoler andre steder (på landet eller i købstadernes landdistrikter) kan ifølge forslaget ordnes som købstadskoler. Heraf følger, at der findes en anden ordning for landsbyskoler. Dette skel burde vel fjernes, men af praktiske grunde er det bevaret i dette forslag; en ændring må henvises til en revision af lærerlønningsslov og tilsynslov.

Bestemmelsen i den gældende lovs § 2, stk. 2, om oprettelsen af fortsættelsesklasse og kursus er bortfaldet. Den sigter på kursus til almindelig forberedelseseksamen. Forslaget tænker sig disse kursus opretholdt i en overgangstid, indtil loven kan træde i kraft (jfr. § 62). Derefter skulle der ikke være brug for dem, når de kan afløses af en 3-årig realskole, der kan bygges oven på en 7-årig hovedskole.

Til § 3.

Bestemmelsen svarer til den gældende lovs § 3, stk. 4.